

24. јануар 2014.

На мосту цивилизације „Око“ у Скопљу, укупно 12 споменика су постављени - незаконито, објавио је налазе надлежне комисије, градоначелник скопске општине Центар Андреј Жерновски, наводећи да је у тој «дивљој градњи» подигнут и кип Цара Душана.

Комисија је утврдила да су без одобрења општине Центар постављени споменици краљева Карана, Пердика Првог, Архелаја Првог, Александра Првог Филхелена, Аминте Трећег, царева Гаврила Радомира, Ивана Владислава и Стефана Душана Немањића, затим скулптура пајонске свештенице, владара Добромира Хрса и Јована Углеше, генерала Пармениона.

Жерновски је најавио да ће бесправно подигнути споменици бити уклоњени.

- Нећемо дозволити дивоградњу у општини. Ово ће бити упућено на адресу свих оних који су споменике поставили. Мене не интересује скулптура Цар аДушана, твећ дивоградња Цар Душан, изјавио је Жерновски.

Тако је после извесног затишја по тајновитом подизању, па оштећењу статуе Цара Душана силног на мосту цивилизације „Око“ преко Варадара у Скопљу, објављен нови

прилог у одуженом „откривању“ решења наводне енигме спорне градње у склопу грандиозног пројекта власти - „Скопје 2014“.

Жерновски је објавио да је, упркос скривању, за читав споменични пројекат било задужено ресорно министарство културе, уз обезбеђену претходну сагласност премијера Владе у Скопљу Николе Груевског.

Обелоданио је и расположиву документацију о нарученим споменицима са потписом министра културе Елизабете Канческе Милевске. Прецизирао је да је претходно руководство општине Центар у Скопљу само „немо спороводило наруџбине премијера преко министарства културе...“

Од наручених 28 споменика, како је објаснио Жерновски, на мосту недостаје – пет, а претпоставља се да је реч о статуама личности из албанске историја, који се још чувају у магацинима Металског завода Тито.

Из надлежних инспекцијских служби општине Центар у Скопљу најављено је «поступање по закону» и уклањање бесправно подигнутих споменика на мосту цивилизације. Очекује се брзо обезбеђење налога од већа локалне самоуправе. За ту акцију, како је речено, од МУП_а Македоније биће затражена и неопходна асистенција полиције.

Министар за транспорт и везе у Влади Македоније Миле Јанакиевски уочи Нове године

је потврдио да је због утврђивања фактичке ситуације од извођача радова затражена на увид целокупна грађевинско-техничка документација. Утврђено је да је општина Центар издала одобрење за градењу 16. јуна 2010. уз допуну 11. септембра 2012. године.

- Увидом у пројектну документацију видљиво је да је предвиђена градња моста на реци Вардар чији саставни део чине 32 постамента са декоративним елементима као саставним делом архитектуре моста, изјавио је Јанакиески, објашњавајући да ту није реч о – спомен обејелжјима, дефинисаних законом о меморијалним споменицима.

Полиција у „раскораку“

После покушаја групе Албанаца, међу којима су били и високи функционери владајуће Демократске уније интеграција (ДУИ), да под плаштом ноћи сруше скулптуру Цара Душана у Скопљу почетком децембра лане, оштећена статуа је под сталном полицијском заштитом.

У вандалском атаку на, тада незаштићен, кип Цара Душана, група од 20-так Албанаца, оштетила је мермерни постамент и избила из руку средњевековног владара жезло и крст.

Упркос најавама да ће оштећења на кипу цара Душана „веома брзо бити санирана“, никаквих „радова нема“.

Но, од тада је полиција је на сталном дежурству на мосту „Око“, чувајући споменик који сада, како најаваљују из општине Центар, „уз полицијску асистенцију треба уклонити као дивљу градњу“.

На чувању

Под сталним чувањем полиције на мосту цивилизације "Око", који преко Вардара са десне обале води у барокна здања Уставног суда и Археолошког музеја, поред скулптуре Цара Душана, постављено је још 30-так кипова значајних историјских личности од античких времена до средњег века.

Са обе стране пешачког моста су "декоративни елементи" - кипови Пајонске свештенице, митског краља Карана, Пердикла, Светог Гаврила Лесновског, Гаврила Радомана, Ивана Владислава, Светог Прохора Пчињског, Петра Дељана, затим Вукашина, Угљеше и Марка Краљевића Мрњавчевића...